

Aşağıdaki sorularımın **Gençlik ve Spor Bakanı Osman Aşkın BAK** tarafından Anayasa'nın 98. İçtüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

C. Otlu

Çiçek OTLU

İstanbul Milletvekili

Öğrencilerin barındıkları yurtların can ve mal güvenliği açısından güvenli, sağlıklı ve insan onuruna uygun yaşam koşullarına sahip olması gerekmektedir. 09.09.2022 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan Yükseköğrenim Özel Barınma Hizmetleri Yönetmeliği'nin 5. maddesinin 3. fıkrası uyarınca, özel barınma kurumlarının binalarının her yıl 1 Temmuz-15 Ağustos tarihleri arasında yangın, elektrik tesisatı, asansör, ısıtma sistemi, su ve gaz tesisatı güvenliği bakımından ilgili kurum, kuruluş veya yetkilendirilmiş kişilerce kontrol edilmesi ve düzenlenen raporların Bakanlık bilişim sistemine yüklenmesi zorunludur. Ancak söz konusu kontrollerin hangi teknik kriterler ve uzmanlık standartları çerçevesinde gerçekleştirildiği, denetimlerin bağımsızlığı ve denetim sonuçlarının etkin biçimde izlenip izlenmediği öğrencilerin can güvenliği açısından önemli bir soru işareti oluşturmaktadır.

TMMOB Makina Mühendisleri Odası tarafından öğrenci yurtlarının elektro-mekanik tesisatlarının denetiminin ilgili meslek örgütleri tarafından yapılması gerektiğine ilişkin bir basın açıklaması yayımlanmıştır. Söz konusu açıklamada, öğrenci yurtlarının çok sayıda kişinin aynı anda yaşadığı, uyuduğu ve ortak alanları kullandığı yapılar olması nedeniyle yangın, elektrik, mekanik tesisat ve diğer teknik sistemlerde meydana gelebilecek arızaların ağır sonuçlar doğurabileceğine dikkat çekilmiştir. Açıklamada ayrıca, yalnızca belirli ekipmanların çalışıp çalışmadığının kontrol edilmesinin yeterli olmadığı, binadaki sistemlerin bir bütün olarak güvenli ve işler durumda olup olmadığının da değerlendirilmesi gerektiği ifade edilmiştir.

Yangın güvenliği, taşıyıcı sistemler, kaçış yolları, yangın merdivenleri, asansörler, duman kontrol ve söndürme sistemleri, elektrik tesisatı, acil durum sistemleri ve jeneratörler gibi birçok unsur farklı mühendislik disiplinlerinin uzmanlık alanına girmektedir. Bu nedenle denetimlerin yeterli teknik bilgi ve uzmanlığa sahip kişilerce yapılmaması, denetimlerin yalnızca şeklen yerine getirilmesine ve öğrencilerin can güvenliğinin yeterince korunamamasına yol açabilecektir.

Yurt binalarındaki elektro-mekanik sistemlerin düzenli ve izlenebilir biçimde bakımının yapılması ve çalışır durumda tutulması büyük önem taşımaktadır. Yangın söndürme sistemleri, jeneratörler, elektrik, ısıtma, havalandırma, su ve gaz tesisatları ile benzeri ekipmanların yalnızca periyodik kontrollerinin yapılması yeterli olmayıp, sistemlerin bir bütün olarak güvenli ve işler durumda olduğunun da denetlenmesi gerekmektedir.

Yurtlarda bulunan asansörlerin ise ilgili mevzuat uyarınca yıllık periyodik kontrollerinin Bakanlık tarafından yetkilendirilmiş A Tipi Muayene Kuruluşlarınca gerçekleştirilmesi gerekmektedir. Bununla birlikte asansörler dahil olmak üzere tüm elektro-mekanik sistemlerin bakım, işletme, periyodik kontrol ve raporlama süreçlerinin birbirleriyle uyumlu ve izlenebilir bir sistem içerisinde yürütülmesi gerekmektedir. Bu kapsamda, yurtların güvenliğinin yalnızca mevzuatta öngörülen yıllık kontrollerle sınırlı tutulmaması, denetim kriterlerinin ülke genelinde standartlaştırılması, denetimlerin ilgili mühendislik disiplinlerinin uzmanlık alanlarına göre gerçekleştirilmesi, denetimi yapan kişilerin yetkinliklerinin belgelendirilmesi ve bakım süreçlerinin düzenli olarak izlenebilmesi büyük önem taşımaktadır. Açıklamada özellikle öğrencilerin can ve mal güvenliğini ilgilendiren bu konuda kamu adına yürütülen denetimlerin bağımsız, tarafsız, teknik ve etkin biçimde gerçekleştirilmesi, olası ihmallerin ancak bir olay meydana geldikten sonra tespit edilmesi yerine, risklerin önceden belirlenerek ortadan kaldırılması gerektiğinin altı çizilmektedir.

Bu bağlamda;

- 1- Bakanlığınıza bağlı veya Bakanlığınızın denetiminde bulunan özel yükseköğrenim öğrenci yurtlarının toplam sayısı kaçtır? Bu yurtlarda yeni öğrenim yılı itibariyle toplam kaç öğrenci barınacaktır?
- 2- Yükseköğrenim Özel Barınma Hizmetleri Yönetmeliği'nin 5. maddesinin 3. fıkrası kapsamında her yıl yapılması gereken yangın, elektrik tesisatı, asansör, ısınma sistemi, su ve gaz tesisatı güvenliği kontrollerinin tamamı gerçekleştirilmekte midir? Son üç yılda kaç kontrol gerçekleştirilmiştir?
- 3- Söz konusu kontrolleri gerçekleştiren kişi, kurum ve kuruluşların sahip olması gereken teknik yeterlilikler nelerdir? Bakanlık tarafından bu kişilerin uzmanlık ve yetkinlikleri ayrıca denetlenmekte midir?
- 4- Yurtların elektrik tesisatı, yangın sistemleri, ısıtma, havalandırma, su ve gaz tesisatlarına ilişkin kontrolleri uzmanlık alanlarına göre ayrı ayrı yetkin kişiler tarafından mı gerçekleştirilmektedir?

5- Yönetmelikte yer alan “ilgili mevzuata göre alanında yetkilendirilmiş kişi, kurum veya kuruluş” ve “diğer ilgili kurum veya kuruluşlar” ifadelerinin kapsamı nasıl belirlenmektedir? Bu ifadeler kapsamında hangi kişi, kurum veya kuruluşlar denetim yapabilmektedir?

6- Yurtların teknik denetimlerinde makina, elektrik, inşaat ve diğer ilgili mühendislik disiplinlerinin uzmanlık alanları dikkate alınmakta mıdır? Bu konuda teknik kriterler bulunmakta mıdır?

7- Yurtların teknik denetiminde görev yapan mühendislerin ilgili meslek odaları tarafından eğitim ve belgelendirme süreçlerinden geçme şartı bulunmakta mıdır?

8- Denetim raporlarının teknik yeterliliği ve mevzuata uygunluğu Bakanlık tarafından ayrıca incelenmekte midir? İnceleniyorsa bu incelemeler hangi kriterlere göre yapılmaktadır?

9- Son üç yıl içerisinde gerçekleştirilen denetimler sonucunda eksiklik veya uygunsuzluk tespit edilen kaç özel öğrenci yurdu bulunmaktadır? Bu yurtların kaç hakkında idari yaptırım uygulanmış, kaç geçici veya kalıcı olarak faaliyet dışı bırakılmıştır?

10- Son üç yılda öğrenci yurtlarında yangın, elektrik tesisatı, gaz kaçağı, ısıtma sistemi, asansör veya diğer elektro-mekanik sistemlerden kaynaklanan kaç kaza, arıza veya güvenlik olayı meydana gelmiştir? Bu olaylarda yaralanan veya yaşamını yitiren öğrenci ya da çalışan olmuş mudur?

11- Öğrenci yurtlarında bulunan yangın söndürme sistemleri, yangın pompaları, hidrantlar, yağmurlama sistemleri, jeneratörler, acil aydınlatma ve yönlendirme sistemleri gibi ekipmanların periyodik bakımlarının düzenli olarak yapılıp yapılmadığı takip edilmekte midir?

12- Öğrenci yurtlarında bulunan asansörlerin yıllık periyodik kontrollerinin Bakanlığınız tarafından yetkilendirilmiş A Tipi Muayene Kuruluşları tarafından gerçekleştirilip gerçekleştirilmediği takip edilmekte midir? Son üç yılda kaç yurttan asansörler bakımından uygunsuzluk tespit edilmiştir?

13- Bakanlığınız, öğrenci yurtlarının teknik denetimlerinin ilgili mühendislik disiplinlerinin uzmanlık alanlarına göre ve bağımsız, tarafsız ve yetkin mühendisler aracılığıyla gerçekleştirilmesini sağlamak amacıyla Makina Mühendisleri Odası, Elektrik Mühendisleri Odası, İnşaat Mühendisleri Odası ve Mimarlar Odası gibi ilgili meslek örgütleriyle ortak bir çalışma yürütmeyi planlamakta mıdır?